

Remissinstans:			
Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Information, kunskapsuppbyggnad och samverkan (Övergripande insatsområde)	Användande och framtagande av planeringsunderlag för grön infrastruktur. För olika naturtyper och ekosystemtjänster behöver befintliga och föreslagna värdeetrakter och värdekärnor användas i länsstyrelsens och kommunernas planering och ärendehantering samt markägares förvaltning av marken. Där de underlagen saknas behöver de tas fram och kommuniceras.	Länsstyrelsen, kommuner, markägare.	
Information, kunskapsuppbyggnad och samverkan (Övergripande insatsområde)	Utveckla en Naturvårdsportal, gärna på nationell nivå där det är relevant, som samlar relevant naturvårdsinformation för kommuner, markägare, myndigheter och andra organisationer. Materialet som tas fram prioriteras i följande ordning: 1. Samordning och tillgängliggörande av resultat från inventeringar av arter och biotoper (regionalt resp nationellt). 2. Samordning och tillgängliggörande av naturvårdsplaner och program (regionalt)3. Vägledningar och råd om bl a förvaltning och skötsel av olika naturtyper. (nationellt). 4. Fakta om naturtyper och arter (nationellt). 5. Information om pågående samt utförda naturvårdsprojekt. (regionalt och nationellt)	Länsstyrelsen, Naturvårdsverket, Region Skåne, kommuner, markägare, ideella organisationer, universitet och högskolor, Skogsstyrelsen, Trafikverket	
Information, kunskapsuppbyggnad och samverkan (Övergripande insatsområde)	Ta fram en webbGIS-ingång på länsstyrelsens hemsida som samlar naturvårdsrelevant information kopplat till landmiljöerna och tillgängliggör nedladdningsbara skikt. WebbGISet ska även utgöra bas för grön infrastruktur underlagen som tas fram löpande. Samordnas med naturvårdsportalen och som komplement till webbGIS för vattenmiljöer.	Länsstyrelsen.	
Information, kunskapsuppbyggnad och samverkan (Övergripande insatsområde)	Kontinuerligt hålla nätverksträffar om naturvårdsstrategin och handlingsplanen för grön infrastruktur. Till exempel som HUT Skånes nätverk, bland annat för frågor kopplat till planering, lantbruk och vatten. Utveckla Samrådsgruppen för naturvård och se till att länsstyrelsen kommer ut mer till andras möten, t.ex. anordnade av vattenråd och Leaderområden.	Länsstyrelsen, kommuner, markägare, m.fl.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Information, kunskapsuppbyggnad och samverkan (Övergripande insatsområde)	Satsa på riktade inventeringar av bristfälligt kartlagda organismgrupper, såsom lavar, svamp och många småkrypsgrupper, samt hitta nya värdekärnor och gröna länkar för prioriterade miljöer.	Länsstyrelsen, kommuner, Trafikverket, Skogsstyrelsen, ideella organisationer, universitet och högskolor.	
Skydda de viktigaste områdena (Övergripande åtgärder)	Säkra reträttmarker för skyddade områden vid kusten.	Länsstyrelsen, kommuner	
Skydda de viktigaste områdena (Övergripande åtgärder)	Inventering/kartläggning av utvidgningar av skyddade områden samt ta fram en plan för genomförandet av dessa.	Länsstyrelsen, kommuner, Skogsstyrelsen	
Skydda de viktigaste områdena (Övergripande åtgärder)	Översyn av föreskrifterna i Skånes naturreservat och likrikta C-föreskrifterna så långt det går med hänsyn till reservatens syfte. Genomföra strategi för detta, strategi tas fram 2018.	Länsstyrelsen, kommuner	
Ansvarsarter och -miljöer (Övergripande åtgärder)	Naturvårdsåtgärder för kommunala ansvarsarter. Arbeta för genomförande av riktade åtgärder för föreslagna ansvarsarter.	Kommuner.	
Ansvarsarter och -miljöer (Övergripande åtgärder)	Ta fram planeringsunderlag för skånska ansvarsmiljöer och -arter inklusive Natura 2000-arterna. Följ upp att översiktsplanerna hanterar dessa områden för de kommuner som har värdeetrakter och värdekärnor. Identifiera vilka värdeetrakter som är funktionella för långsiktigt bevarande av olika arter och vilka arealer som krävs för att bevara arterna på sikt.	Länsstyrelsen och kommuner, universitet och högskolor, Naturvårdsverket.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Invasiva främmande arter (Övergripande åtgärder)	Ta fram en handlingsplan mot invasiva främmande arter.	Länsstyrelsen.	
Invasiva främmande arter (Övergripande åtgärder)	Kartlägga invasiva arter och var de finns för att få grepp om var det är prioriterat att gå ut och bekämpa. Arbeta med tidiga insatser är mycket viktigt.	Länsstyrelsen, kommuner, markägare	
Invasiva främmande arter (Övergripande åtgärder)	Begränsa eller få stopp på handeln med IAS typ vresros. Certifiera för invasivfri handel eller andra frivilliga, regionala initiativ kan påbörjas. Driva på för lagstiftning mot fler arter än de som listas av EU där problem finns och där de förekommer i handeln.	Länsstyrelsen, kommuner, markägare	
Friluftsliv (Övergripande åtgärder)	Uppdatera, kvalitetssäkra och utveckla karttjänsten "Ledinventeringen"	Länsstyrelsen.	
Friluftsliv (Övergripande åtgärder)	Analys och nulägesbeskrivning av tillgängligheten i skyddade områden avseende möjligheter för att utföra olika typer av friluftsliv och förslag till behov av åtgärder såsom: Behov av förändring av föreskrifter för allmänheten (C-föreskrifter) och zoonering och kanalisering av friluftslivet.	Länsstyrelsen.	
Gräsmarker	Förbereda förslag på förändringar som behövs inför nästa period av landsbygdsprogrammet för att mer av ersättningarna som ges också ska gynna naturvärdena.	Länsstyrelsen, markägare, Jordbruksverket, Naturvårdsverket.	
Gräsmarker	Utveckla konventionellt brukade marker på det sätt som gjorts med engelska "Hope Farm". Tillsammans med några kommuner som har mycket odlingsmark ta fram ett antal åtgärder som man kan utföra på gårdar med konventionell odling. Söka medel för att bli pilotlän med stöd från Jordbruksverket.	Länsstyrelsen, brukare och kommuner, Jordbruksverket.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Gräsmarker	Främja naturvårdsanpassad skötsel av vägrenar, banvallar och kraftledningsgator. Utbilda entreprenörerna, alltså de som utför det praktiska arbetet med att sköta underhållet, så att inte missförstånd och okunskap försämrar kvalitén på skötseln. Utveckla kunskap om hävd och teknik för skötsel av gräsmark/igenväxning.	Länsstyrelsen, Trafikverket och Svenska kraftnät.	
Gräsmarker	Skapa djurpooler för att råda bot på brist på betesdjur till naturbetesmarker. Bistå och skapa företag som hyr ut betesdjur i ett större område. Det kan sjösättas genom rådgivning och att fokusera så lokala/regionala resurser stimulerar brukare till att samverka för att få fler naturbetesmarker restaurerade och i hävd.	Länsstyrelsen, kommuner, brukare, markägare, ideella organisationer.	
Gräsmarker	Identifiera nedläggningshotade lantbruk som sköter naturbetesmarker tidigt för insatser som gör att lantbruket kan fortleva eller markerna fortsätta skötas på annat vis. Se till ordna stängselstöd mm.	Länsstyrelsen, markägare, ideella organisationer.	
Gräsmarker	Koppla produktion till konsumtion: Få ett väl fungerande led mellan producent och konsument. Öka tillgängligheten av naturbeteskött genom att se till så att hela kedjan från producent till konsument fungerar åt båda håll. Uppmuntra krav på närproducerat kött i offentliga upphandlingar och använda goda exempel för att informera om hur detta kan genomföras.	Länsstyrelsen, kommuner och näringsliv, djurhållare, markägare, ideella organisationer.	
Gräsmarker	Starta upp nätverk där lantbrukare kan träffas för att utbyta erfarenheter och samarbeta kring naturvårdsskötsel (finns goda exempel på detta i form av ERFA-träffar för bl.a. bönder med ekologiskt lantbruk). Lokala nätverk kan även inkludera flera aktörer, t.ex. markägare, djurhållare och maskinstationer som kan ha nytta av att samarbeta med varandra.	Länsstyrelsen, brukare och markägare, kommuner, ideella organisationer, näringsliv m.fl.	
Gräsmarker	Genomföra kurser för brukare av värdefulla gräsmarker för att utbyta erfarenheter om olika skötselmetoder såsom röjning, slåtter och bränning. Även information om stödregler och rådgivning kan ges vid dessa tillfällen.	Länsstyrelsen och LRF Skåne, brukare, ideella organisationer m.fl.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Gräsmarker	Rådgivning och kurser till lantbruk för skötsel, restaurering mm så gräsmarkernas natur- och kulturmiljövärden gynnas. Värdefulla naturliga ängs- och betesmarker identifieras och brukare av dessa erbjuds rådgivning så att fortsatt hävd sker på ett sådant sätt att den biologiska mångfalden och kulturmiljön gynnas.	Länsstyrelsen, brukare, LRF Skåne, ideella organisationer m.fl.	
Gräsmarker	Utveckla och främja naturvårdsåtgärder och samverkan samt stärka lönsamheten i lantbruk med betesdjur. Ansöka om att bli pilotlän för resultatbaserade ersättningar i betes- och slåttermarker. Pilotprojekt i någon av värdetrakterna för gräsmarker (t.ex. Linderödsåsen eller Österlen).	Länsstyrelsen, kommuner, Jordbruksverket, markägare, ideella organisationer.	
Sandmarker	Skapa småbiotoper med blottlagd sand i åkerlandskap, tätortsnära, urbana miljöer etc. där spridningsöar mellan olika värdetrakter behövs.	Länsstyrelsen, kommuner, markägare, Trafikverk m.fl.	
Sandmarker	Åstadkomma naturvårdsanpassad skötsel av vägrenar, banvallar och kraftledningsgator där naturvärden kopplade till sandiga habitat finns eller kan etablera och utveckla sig. Fokus bör i första hand läggas på objekt i utpekade värdetrakter samt i övriga landskapet där det finns behov av gröna länkar eller förstärkning av miljöer för arter knutna till sandmarker. Utan att underlätta för invasiva främmande arter.	Trafikverket, Svenska kraftnät, kommuner och markägare.	
Sandmarker	Arbeta med villkoren i åtagandeplaner inom landsbygdsprogrammet. Koppla villkoren i åtagandeplanerna så att de gynnar rödlistade arter knutna till sand där så är möjligt. Görs även för gräsmarker där det är relevant.	Länsstyrelsen.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Sandmarker	Pilotprojekt i någon av värdetrakterna för sandmarker (Österlen-Åhus eller Vombsänkan) för att få till stånd ökad andel blottlagd sand, optimerad skötsel av värdekärnor och lokalt engagemang för sandmarkernas värden, såväl inom som mellan skyddade områden. Samla de föreslagna åtgärderna till ett avgränsat geografiskt område och arbeta fram gemensamma målbilder för olika sandmarksmiljöer.	Länsstyrelsen i samverkan med kommun, Trafikverket, Svenska kraftnät, Fortifikationsverket, ideella organisationer, forskare m.fl.	
Ädellöv	Viltstammar i balans i sydlänst ädellövsperspektiv. Komplettera pågående arbete om och kring viltbete.	Länsstyrelsen, universitet, markägarorganisationer, Skogsstyrelsen, Jägarförbundet m.fl.	
Ädellöv	Identifiera målkonflikter inom regelverk och myndigheter. De myndigheter som äger frågan måste vara beredda på att inleda en samverkansprocess med dialogen som redskap.	Länsstyrelsen, Skogsstyrelsen, mfl	
Ädellöv	Utveckla stöd och för nyanläggning och skötsel av allér.	Länsstyrelsen	
Ädellöv	Myndigheter utvecklar tillsammans med markägare och förvaltare ett arbetssätt för rätt hänsyn och naturvårdande åtgärder vid skogsbruksåtgärder och planläggning utifrån ett landskapsperspektiv. Genomföra markvandringar, som ska resultera i förslag på åtgärder.	Helge å Model Forest, markägare, Osby kommun, Kristianstad Vattenrike, Södra skogsägarna, länsstyrelsen och Skogsstyrelsen.	
Ädellöv	Utveckla stöd till markägaren för att planera och göra natur- och kulturmiljövårdande åtgärder i ett landskapsperspektiv. Hearing med för att lyfta idén och identifiera möjliga utvecklingsprojekt	Skogsstyrelsen, länsstyrelsen och markägarorganisationer.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Ädellöv	Inventera kunskap och identifiera kunskapsluckor om natur- och kulturmiljövårdande skötsel i ädellöv. Diskussioner i fält kring kunskapsstöd som behövs vid planering av skogliga åtgärder i ett landskapsperspektiv. Arbetet sker som tre pilotarbeten med inriktning på blandädellöv, bokskog och ekmiljöer.	Helge å Model Forest.	
Ädellöv	Förankra förslaget till reviderade trakterna för ädellöv. Träffar med skogssektor, interna möten Ist och SkS, kommuner	Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen, kommuner, virkesuppköpare, markägare.	
Ädellöv	Ädellövsprojekt – Life. Omställning av produktionsskog till naturvårdsskog i bildade reservat/Natura 2000-områden. Under 2019 söka skrivarpengar för ett projekt som genomförs 2020 och framåt.	Länsstyrelsen, möjliga medsökande Skogsstyrelsen, andra län, kommuner, universitet, m.fl.	
Marint	Kartering av kulturmiljövärden som berörs av erosion, översvämning och framtagande av planeringsunderlag för områden med krav på arkeologisk undersökning under vatten.	Länsstyrelsen.	
Marint	Fortsätta inventera/kartlägga där vi har kunskapsluckor. Häri ingår även att identifiera områden med stor förbättrings-, återhämtnings- och produktionspotential.	Länsstyrelsen, kommuner, universitet, Havs- och vattenmyndigheten.	
Marint	Restaurering – återskapa eller restaurera t ex stenrev, ålgräsängar, musselbankar, ta bort hinder. Åtgärden omfattar alla kust-havsområden dvs både inom och utanför skyddade områden.	Länsstyrelsen, kommuner, universitet, Havs- och vattenmyndigheten, ideella organisationer.	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/deltar i åtgärden
Marint	Följa upp och övervaka skyddade områden samt områden där åtgärder genomförs.	Länsstyrelsen, kommuner, universitet, Havs- och vattenmyndigheten.	
Marint	Värdefulla marina områden ska skyddas i tillräcklig geografisk omfattning med lämpliga förvaltningsåtgärder. Områdena ska representera alla olika miljöer som finns i havet - kustnära och i öppet hav, grunda och djupa bottnar, hårda och mjuka bottnar. Habitaterna ska gynna balans och biologisk mångfald i ekosystemet snarare än att gynna ett fåtal arter.	Länsstyrelsen och kommuner.	
Vattendrag	Skapa fri passage för fisk, men också andra djur, växter och sediment, genom att åtgärda vandringshinder. Görs med hänsyn till värdefulla kulturmiljöer.	Länsstyrelsen, kommuner, vattenråd, markägare, Havs och vattenmyndigheten.	
Vattendrag	Förstärka spridningskorridorer/skyddszoner utmed sjöar och vattendrag, genom att skydda, bevara och återskapa tillräckliga ekologiskt funktionella skyddszoner och svämplan i den direkta närmiljön till sjöar och vattendrag.	Markägare, vattenråd, länsstyrelsen.	
Vattendrag	Arbeta för att stärka bevarandestatusen för ett urval av de hotade vattenanknutna arterna i och i anslutning till de skånska vattnen.	Länsstyrelsen, kommuner, vattenråd, markägare, ideella organisationer	
Vattendrag	Bevara och återskapa strukturer i vattendrag, genom biotopvård i form av tillförsel av bottensubstrat och/eller död ved utifrån de naturgivna förutsättningarna.	Länsstyrelsen, kommuner, vattenråd, markägare	

Insatsområde	Åtgärd	Föreslagna genomförare (ansvarig)	Genomför/d eltar i åtgärden
Vattendrag	Skydd av limniska miljöer. Särskilt värdefulla sjöar och vattendrag skyddas med lämpliga åtgärder inom områdesskydd och förvaltning. Skyddet ska omfatta värdekärnor tillsammans med strandmiljön, så att tillräckligt breda ekologiskt funktionella skyddszoner bevaras alternativt kan återskapas. Där höga värden finns bör hela sjön eller vattendraget skyddas, för att upprätthålla konnektivitet och utöver värdekärnor även omfatta potentiella utvecklingsområden. Limniska habitat skyddas med speciell inriktning på hög naturlighet och/eller förekomst av hotade limniska arter, såsom tjockskalig målarmussla, flodpärlmussla och utter. De arealer som tillgodoses av det limniska skyddet ska vara inom områden som är utpekade som värdefulla vatten.	Länsstyrelsen och kommuner.	
Tätortsnära och urbana miljöer	Säkerställande av allemansrättslig mark särskilt för tätortsnära områden. I kommunernas översiktsplaner redovisas tillgången på mark som är tillgänglig för allmänheten, både inom och utom detaljplan. Vidare redovisas hur dessa områden kan öka i storlek och områden som behöver ett långsiktigt juridiskt skydd föreslås. Det är önskvärt att översiktsplanerna innehåller riktlinjer för genomförande. Detta gäller särskilt för tätortsnära natur och för Skånes tätbefolkade kommuner med stor konkurrens om marken.	Kommuner, länsstyrelsen.	
Tätortsnära och urbana miljöer	Ekosystemtjänster som beslutsunderlag. Metoder för hur biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska integreras i beslut tas fram och goda exempel sprids till beslutsfattare. Kommuner bör arbeta med ekosystemtjänster. Länsstyrelsen bistår kommunerna i att ta fram underlag som kombinerar främjandet av ekosystemtjänster och biologisk mångfald i tätorter och städer.	Länsstyrelsen och kommuner.	
Tätortsnära och urbana miljöer	Främja naturvårdsanpassad skötsel av olika miljöer vägrenar, banvallar och refugier där naturvärden kopplade till sand-, gräs- och ruderalmarker finns idag eller kan etablera och utveckla sig. Vid åtgärder behövs information om detta på plats för att öka kunskap och intresse för naturvård.	Kommuner	

[illegible]

[illegible]

Infoga radbrytning: Alt-Return
Kommentar

Kommentar

Kommentar

Kommentar

Kommentar

Kommentar

Kommentar

Kommentar

[illegible]

Remissinstans:	SAKNAS! Skriv in remissinstansen på fliken 'Åtgärder'
Fråga	Svar
1. Är det rätt utmaningar som identifierats i beskrivningen av de olika insatsområdena?	
2. Är insatsområdena beskrivna på ett tydligt sätt? Saknas något viktigt insatsområde?	
3. Är förslagen till värdetrakter rimliga? Saknas något område? Bör några områden tas bort?	
4. Vilken vägledning behövs för arbetet med grön infrastruktur?	
Övriga synpunkter på handlingsplanen.	

Radbrytning: Alt-Return

Radera felaktig inmatning: Backstegstangenten